

مرکز مطالعات استراتژیک و منطقی
د ستراتژیکو او سیمه ییزو خپرنو مرکز

تحليل هفته

شماره: ۲۵۶ (از ۲۶ جوزا الی ۲ سرطان ۱۳۹۷ هـ ش)

این نشریه مجموعه تحلیل رویدادهای مهم سیاسی، امنیتی، اقتصادی و اجتماعی هفته‌وار است که به زبان‌های پشتو، دری، انگلیسی و عربی، توسط مرکز مطالعات استراتژیک و منطقی تهیه و نشر می‌گردد، تا نهادهای سیاست‌گذار و پالیسی‌ساز از آن استفاده نمایند.

آنچه در این شماره می‌خوانید:

۲ ..... مقدمه

افغان - پاک اړیکې؛ د باور جوړونې نوې هڅې

۴ ..... افغان-پاک اړیکې

۵ ..... د بې باورۍ په فضا کې د باور جوړونې هڅې

۷ ..... د سولې بهیر؛ نوې ننگونې او نوي فرصتونه

نگاهی به آتش بس موقت و تاثیرش بر پروسه صلح

۹ ..... آتش بس متفاوت

۱۰ ..... تاثیرات و پیامدهای آتش بس دوجانبه

۱۱ ..... آتش بس و مذاکرات صلح

مقدمه

د کابل او اسلام آباد اړیکې په تېره څه باندې یوه نیمه لسيزه کې تر ډېره بې ثباته او له بې باوريو ډکې وې؛ خو د ملي یووالي حکومت له جوړېدو راوروسته د دواړو هېوادونو ترمنځ بې باوري خپل اوج ته ورسېدې. له اسلام آباد سره د ملي یووالي حکومت د اړیکو ترینګلتیا په هغو ژمنو کې د پاکستان د پاتې راتګ له کبله وه، چې په پرله پسې ډول یې افغان لوري ته ورکړې وې.

د دواړو هېوادونو ترمنځ د بې باوريو په اوج کې له تېرو څو میاشتو راهیسې د باور جوړونې هڅې پیل شوې دي او په دې تړاو د افغانستان او پاکستان د سولې د عمل پر پلان څو پړاوه خبرې او هوکړه د دې لامل شوې، چې دا اړیکې یو ځل بیا د ښه کېدو په لور ولاړې شي. له همدې کبله په تېرو دريو میاشتو کې د افغان او پاکستانی چارواکو تګ-راتګ زیات شوی دی. دا چې د دواړو هېوادونو ترمنځ اړیکې په څه وضعیت کې دي او د اړیکو رغولو وروستی هڅې به څومره اغېزناکې ثابتې شي، هغه پوښتنې دي، چې د ستراتیژیکو او سیمه ییزو څېړنو مرکز د اوونیز تحلیل په لومړۍ برخه کې یې په اړه شننه لولې.

د تحلیل په دویمه برخه کې بیا د افغان حکومت او طالبانو وروستي لنډمهالي اوربند په اړه لولې. د روژې میاشتې په وروستی اوونۍ کې لومړی افغان ولسمشر له طالبانو سره یو اته ورځنی اوربند اعلان کړ او بیا وروسته طالبانو هم د کوچني اختر د نمانځنې په پار، د دريو ورځو لپاره له حکومتي ځواکونو سره اوربند اعلان کړ. دا د افغان حکومت او بهرنیو ځواکونو پر ضد د طالبانو د جګړې له پیل راهیسې لومړنی ځل و، چې دوه اړخیز اوربند اعلان او عملي شو. دا چې د دغه اوربند پایلې د دواړو لورو لپاره څه وې او پر سوله به یې اغېزې څه وي، هغه پوښتنې دي، چې د تحلیل په دویمه برخه کې یې د ځوابولو هڅه شوې ده.

افغان - پاک اړیکې؛ د باور جوړونې نوې هڅې

د افغانستان او پاکستان اړیکې د ملي یووالي حکومت په دوره کې له بې باوريو او لوړو ژورو وروسته، اوس یو ځل بیا د باور جوړونې او ښه کېدو په درشل کې دي.

په وروستیو میاشتو کې د دواړو هېوادونو د بهرنیو چارو وزارتونو «د سولې او پيوستون لپاره د افغانستان-پاکستان د عمل پلان» تر عنوان لاندې یو پروګرام پیل کړ، چې تر دې دمه یې د دواړو هېوادونو د حکومتي چارواکو لپاره د ځینو سیاسي مشورتي ناستو او د یو بل هېواد ته د تګ راتګ زمينه برابره کړې ده.

د دغه تګ راتګ په لړ کې تېره اوونۍ هم (۱۳۹۷ هـ ش د جوزا ۲۹مه) یو جگ پوری افغان پلاوی اسلام آباد ته ولاړ او د افغان چارواکو په وینا، پاکستان ته د تللي دغه افغان پلاوي د سفر اجنډا، د سولې او له وسله والو طالبانو سره د اوربند په مسئلو له پاکستاني چارواکو سره خبرې اترې دي.

د ملي يووالي حکومت پر مهال د افغان - پاک اړیکو څرنگوالی، د بې باورۍ په فضا کې د دواړو هېوادونو ترمنځ د باور جوړونې نوې هڅې او په اوس مهال کې د سولې پروسې پر وړاندې نوې ننگونې او شته فرصتونه هغه موضوعات دي، چې دلته مو پرې بحث کړی.

افغان-پاک اړیکې

د کابل - اسلام آباد اړیکې تل د بې باوريو ښکار دي. دواړه لوري تل د يو بل پر دريځونو شکونه کوي؛ خو د لېوالتيا ځای بيا دا دی، چې له دغو بې باوريو او شکونو سره سره کابل هڅه کوي، چې لومړی له پاکستان سره خپلې اړیکې ورغوي او بيا د دغو اړیکو پر مټ، افغانستان د سولې او ثبات په لور بوځي. دغه دريځ يوازې دومره گټه کړې، چې په لنډمهال کې يې افغان-پاک اړیکې رغولې دي؛ خو په اوږده مهال کې دغه سياست تر اوسه هېڅ پایله نه ده لرلې.

د ملي يووالي حکومت له جوړېدو سره سم، افغان ولسمشر محمد اشرف غني د کابل د تېر بهرني سياست په پرتله اسلام آباد ته ډېر نږدې شو او اسلام آباد ته يې په بې ساري ډول امتيازات ورکړل. په بل اړخ کې هغه مهال کابل ته د پاکستان د سياسي او نظامي لوړ پوړو چارواکو سفرونه هم د تېر په پرتله زيات شول او کابل ته به د هر پاکستاني لوړ پوړي چارواکي له سفر سره، له افغان حکومت سره د سولې اړوند تازه ژمنې کېدې؛ خو پاکستان تل په خپلو دغو ژمنو کې پاتې راغلی دی.

د پاکستان په تړاو د ولسمشر غني تگلاره او پاکستان ته امتيازات ورکول، په کابل کې د خونړيو چاودنو له زياتېدو سره د رسنيو، د ملي شورا ځينو غړو او پخوانيو حکومتي چارواکو له سختو نيوکو سره مخ شوه. په دې توگه، په ژمنو کې د پاکستاني لوري پاتې راتگ او په افغانستان کې ورځ تر بلې د امنيت خرابوالی هغه لامل شو، چې د ملي يووالي حکومت پر مهال يې افغان - پاک اړیکې دومره ترينگلې کړې چې افغان ولسمشر په نړيوالو کنفرانسو کې د پاکستان مرستې رد کړې او په نړيواله کچه يې د پاکستان د منزوي کولو جدي هڅې پيل کړې.

له دغو لوړو-ژورو او بيا د افغانستان او سوېلي اسيا لپاره د امريکا په نوې تگلاره کې پر پاکستان له فشارونو وروسته، له تېرو څو مياشتو راهيسې يو ځل بيا د کابل - اسلام آباد ترمنځ د اړیکو ښه کېدو هڅې کېږي؛ د دواړو

لورو لوپوړې چارواکي د يو بل هېواد ته سفرونه کوي؛ د پاکستان په تړاو د افغان حکومت په تگلاره کې هم نرمښت راغلی او ظاهراً پاکستان هم غواړي چې له افغان حکومت سره يې اړيکې ښې شي.

دا چې افغان حکومت ولې بيا هم هر ځل د سولې او ثبات لپاره د پاکستان په لور مخه کوي، عمده لامل يې له افغان حکومت سره د وسله والو مخالفينو هېڅ ډول خبرې نه کول دي، دا چاره د دې لامل شوې چې د سولې په تړاو د افغان حکومت انتخابونه محدود شي او افغان چارواکي بيا هم پاکستان ته په دې هيله مخ واړوي، چې ښايي دا ځل به په صادقانه توگه د افغان سولې بهير او له طالبانو سره د افغان حکومت د مخامخ خبرو اترو په پيل کې مرسته وکړي.

د بي باورۍ په فضا کې د باور جوړونې هڅې

افغانستان او پاکستان ترمنځ د بي باورۍ په اوج کې د دواړو هېوادونو له لوري د دوه اړخيزو سياسي مشورتي ناستو پيل د ۱۳۹۶ هـ ش کال په اسد مياشت کې کابل ته د پاکستان د بهرنیو چارو وزارت د مرستيالې "تهمينه جنجوعه" په مشرۍ د پاکستاني پلاوي په راتگ سره وشو.

پاکستاني پلاوي د افغان حکومت د بهرنیو چارو وزارت د سياسي مرستيال حکمت خليل کرزي په مشرۍ له افغان پلاوي سره د دواړو هېوادونو ترمنځ د باور جوړونې، سياسي، تجارتي او ترانزيتي اړيکو پياوړتيا، د ديورند کرښې په اوږدو کې د امنيت ټينگښت او د افغان سولې په اړه خبرې اترې وکړې. دغه راز دواړو لورو هوکړه وکړه، چې د بېلابېلو ميکانيزمونو په پام کې نيولو سره به د دواړو لورو ترمنځ د متقابل باور رامنځته کولو په موخه هڅې کوي.

دغه سياسي مشورتي ناستې څو ځله په کابل او اسلام آباد کې د دواړو هېوادونو له لوري د ټاکل شوو پلاوو ترمنځ وشوې او بلاخره د ۱۳۹۷ هـ ش کال د حمل په ۱۷ مه کابل ته د پاکستان د مخکېني لومړي وزير شاهد خاقان عباسي په راتگ سره، نوموړي له افغان ولسمشر محمد اشرف غني سره د دواړو هېوادونو ترمنځ د سولې او پيوستون لپاره د عمل پلان (APAPPS) د تطبيق په موخه پر ځينو اصولو هوکړه وکړه:

- پاکستان د افغانانو په مشرۍ او د افغانانو په مالکيت د سولې او پخلاينې د بهير ملاتړ کوي؛
- دواړه لوري د هغو ډلو پر ضد اغېزناک گامونه پورته کوي، چې سولې ته نه حاضرېږي او د دواړو هېوادونو امنيت ته گواښ پېښوي؛

- دواړه لوري ژمن دي چې خپله خاوره به يې د کوم بل هېواد، شبکې، ډلې يا فرد له خوا د مقابل هېواد د حکومت ضد چارو لپاره نه کارېږي؛
- د هوکړه شويو اصولو د پلي کولو لپاره بايد د اړيکو د مديرانو له لارې د ارزونې، همغږۍ او تثبيت گډ ميکانيزم جوړ شي؛
- دواړه هېوادونه د يو بل سيمه کې د ځمکنيو او هوايي تاوتريخواليو مخنيوي ته ژمن دي؛
- دواړه لوري به د عامه تورونو لوبې د مخنيوي او اندېښمنوونکو او جنجالي مسئلو ته د ځواب ويلو لپاره، د افغان-پاک د عمل پلان د همغږۍ ميکانيزم کاروي؛
- د «سولې او پيوستون لپاره د افغان-پاک عمل پلان» د پلي کولو او د پورتنيو اصولو د پلي کولو لپاره به کار ډلې او د همغږۍ ميکانيزم جوړوي.

کابل ته د شاهد خاقان عباسي له سفر وروسته د کابل - اسلامآباد د اړيکو بيا رغېدو او د دواړو لورو ترمنځ د شويو هوکړو د تطبيق او عملي کولو په موخه دغه هڅې لا گړندۍ شوې. د ۱۳۹۷ هـ ش د جوزا په ۷ مه د افغانستان د ملي امنيت شورا سلاکار محمد حنيف اتمر، د ملي امنيت عمومي رئيس معصوم ستانکزی او د کورنيو چارو وزير ويس احمد برمک پاکستان ته ولاړل او له پاکستاني چارواکو سره يې د سولې او پيوستون د عمل پر پلان خبرې وکړې.

دغه راز د همدې مياشتې په ۲۲ مه کابل ته د پاکستان د پوځ لوی درستيز قمر جاوېد باجوه راغی او له افغان چارواکو سره يې خبرې وکړې. د همدې تگ راتگ په دوام د جوزا په ۲۹ مه يو ځل بيا د افغانستان د ملي امنيت سلاکار محمد حنيف اتمر، د کورنيو چارو وزير ويس برمک او د ملي امنيت عمومي رئيس معصوم ستانکزی، د دويم ځل لپاره داسې مهال اسلامآباد ته ولاړل چې له يوې خوا طالبانو خپل درې ورځنی اوربند پای ته ورساوه او له بلې خوا په کنړ کې د پاکستاني طالبانو مشر ملا فضل الله د افغان او امريکايي ځواکونو په هوايي بريد کې ووژل شو.

د سولې بهير؛ نوې ننگونې او نوې فرصتونه

زموږ په سيمه او هېواد کې وروستيو تحولاتو د افغان سولې په تړاو نوې ننگونې او نوې فرصتونه زېږولي دي. د نويو ننگونو له جملې د روسيې او ايران زياتېدونکې رول او له امريکا سره د دواړو هېوادونو خرابېدونکې اړيکې دي. ځکه نو داسې انگېرل کېږي، چې له افغان طالبانو سره د دغو هېوادونو پراخېدونکو اړيکو، د افغان سولې لاره او شرايط هم پېچلي کړي دي.

په بل اړخ کې، د افغان حکومت او طالبانو له خوا د اختر درې ورځنۍ اوربند، چې دواړو لوريو په برياليتوب سره پلي کړ، د سولې په تړاو هيلې راژوندۍ کړې او دا يو فرصت وبلل شو. دغه راز په هېواد کې دننه د سولې په تړاو د ولسونو نوي راپورته کېدونکې موج او د افغان سولې پروسې په تړاو د امريکا په دريځ کې څه نا څه بدلون هم د سولې لپاره نوې فرصتونه بلل کېږي.

پورتني هغه ټکي دي، چې د سولې په تړاو د قضيې له دواړو اړخونو د چټکو او نويو گامونو د پورته کولو تقاضا کوي. خو د افغان حکومت د سولې تگلاره لا هم د پاکستان پر صادقانه هڅو راڅرخي او له همدې کبله په وروستيو مياشتو کې د دواړو هېوادونو د اړيکو رغولو دوه اړخيزې هڅې روانې دي. په اوسني وخت کې د افغان-پاک اړيکو نويو پرمختگونو ته ځکه ډېره هيله نشته، چې د پاکستان وروستۍ هڅې د نړيوالو فشارونو زېږنده دي او داسې انگېرل کېږي، چې پاکستان دا هڅې يوازې د دغو فشارونو د کمولو لپاره کوي. پای

نگاهی به آتش بس موقت و تأثیرش بر پروسه صلح

گروه طالبان برای نخستین بار پس از سال ۲۰۰۱ و آغاز جنگ برضد حکومت افغانستان و نیروهای خارجی در کشور، یک آتش بس سه روزه را در برابر نیروهای حکومتی اعلام و رعایت کرد.

آتش بس سه روزه طالبان در سه روز عید، پاسخی به آتش بس هشت روزه حکومت افغانستان از ۲۷ ماه رمضان الی ۵ عید فطر بود، هرچند طالبان در اعلامیه پایانی این آتش بس گفتند که این اقدام آن‌ها در مقابل اقدام حکومت برای آتش بس موقتی نبوده و آن‌ها در عید گذشته نیز آتش بس سه روزه را بدون اعلام قبلی، اجرا کرده بود.

آتش‌بس طالبان و حکومت افغانستان با استقبال گسترده در داخل و خارج از کشور روبه‌رو شد و به همین دلیل حکومت افغانستان آنرا برای ۱۰ روز دیگر نیز تمدید کرد، ولی طالبان پس از سه روز دوباره به حملات خود در برابر نیروهای حکومتی ادامه دادند.

در این تحلیل با نگاهی به آتش‌بس دوجانبه حکومت و طالبان، تاثیرات و پیامدهای این آتش‌بس و تاثیرش بر پروسه صلح، مورد بررسی قرار گرفته است.

آتش‌بس متفاوت

آتش‌بس افغان‌ها در سه روز عید، متفاوت‌تر از آتش‌بس‌های معمول در سایر کشورها بود، چون از یک‌سو به شکل غیرمنتظره و بدون میانجیگری خارجی‌ها اعلام و به گونه کامل در تمام مناطق کشور از سوی هر دو جانب رعایت گردید و از سوی دیگر افراد طالبان و نیروهای حکومت، مراسم و خوشی‌های عید را در اکثریت مناطق به گونه گسترده با هم یکجا تجلیل کردند و حتی مقام‌های افغان با جنگجویان طالب دیدارهایی داشتند، عکس‌های یادگاری و سیلفی گرفتند و هم‌دیگر را به آغوش کشیدند.

چگونگی وضعیت در این سه روز نه تنها افغان‌ها بلکه جهانیان را حیران و غافل‌گیر کرد، چیزیکه در داخل و خارج از کشور باعث امیدواری تمدید آتش‌بس نیز گردید و کشورها و سازمان‌های مختلف به شمول امریکا و ناتو با حمایت از تمدید آن از سوی حکومت افغانستان، از طالبان نیز خواستند تا آتش‌بس سه روزه خویش را تمدید کنند.

در جریان سه روز عید صداهای گسترده به حمایت و تمدید آتش‌بس و خواست‌های صلح در تمام مناطق کشور بلند شد، به همین دلیل حکومت افغانستان برای تشویق طالبان، آتش‌بس خویش را تمدید کرد و از طالبان نیز خواست تا آتش‌بس خویش را تمدید کنند. اما طالبان به دلیل وضعیتی که در این سه روز حاکم شد، آتش‌بس خویش را تمدید نکرد، چون در آن‌عده افراد طالبان که با نیروهای حکومتی دید و بازدید داشتند، روحیه ضد جنگ به شدت قوت می‌گرفت.

تاثیرات و پیامدهای آتش بس دوجانبه

آتش بس موقت میان حکومت افغانستان و طالبان، پیامدها و نتایجی برای هر دو جانب در پی داشت که در سطور زیر به برخی آن‌ها اشاره شده است:

- حکومت افغانستان با اعلام آتش بس و دریافت پاسخ مثبت از سوی طالبان حتی برای سه روز، ثابت ساخت که در سال‌های اخیر گام‌های موثر و عملی را برای صلح در کشور برداشته است.
- اعلام آتش بس و سپس تمدید آن از سوی حکومت اعتماد و حمایت افغان‌ها از تلاش‌های صلح رئیس جمهور غنی را بیشتر ساخت.
- اقدام حکومت برای آتش بس نشان داد که حکومت افغانستان می‌تواند با ابتکارهای چون اعلام آتش بس اخیر، گام‌های موثر را در راستای تامین صلح در کشور بردارد.
- آتش بس نشان داد که ادامه جنگ در کشور هنوز هم عوامل خارجی دارد و اگر مداخلات و حضور خارجی‌ها در کشور نباشد، افغان‌ها می‌توانند با هم مصالحه نمایند.
- آتش بس نشان داد که ادعای وجود بیست گروه مسلح در افغانستان با واقعیت‌های زمینی همخوانی ندارد و این آتش بس به جز دو انفجار در ننگرهار که مسؤولیت آنرا گروه داعش به عهده گرفت، در تمام مناطق کشور رعایت گردید. از سوی دیگر، تنها حادثه ننگرهار در این سه روز، ثابت ساخت که تمرکز فعالیت‌های گروه داعش نیز در مناطق شرقی به خصوص در ولایت ننگرهار است و در سایر مناطق کشور فعالیت آنچنانی ندارد.
- آتش بس نشان داد که برخی اختلافات داخلی گروه طالبان در سه سال اخیر روی صفوف جنگجویان این گروه تاثیری نداشته و این گروه هنوز هم از وحدت و قوت برخوردار است.
- آتش بس نشان داد که افغان‌ها در هر دو جانب جنگ، به شدت از جنگ جاری در کشور خسته شده‌اند و قناعت اکثریت مطلق افغان‌ها برای صلح آماده شده است.
- هرچند تمدید نشدن آتش بس از سوی طالبان باعث ناخوشنودی مردم گردید، ولی در کل این سه روز امیدواری به یک زنده‌گی صلح‌آمیز و بدون خشونت در کشور را در بین افغان‌ها ایجاد کرد و این سه روز همچنان ثابت ساخت که حمایت مردمی به خصوص تاثیر رسانه‌های اجتماعی در چنین پروسه‌ها و موفق شدن آن، مهم و حیاتی است.

آتش‌بس و مذاکرات صلح

آتش‌بس ظاهراً بدون میانجیگری خارجی‌ها، امیدهای صلح و کنارهم آمدن افغان‌ها را بیش از پیش تقویت کرد و این امیدواری را بیشتر ساخت که افغان‌ها نسبت به هر وقت دیگر به تفاهم بین‌افغانی نزدیک‌تر شده‌اند.

رعایت آتش‌بس دوجانبه و گشت و گذار افراد طالبان و نیروهای حکومتی در مناطق تحت کنترل یکدیگر در سه روز عید، تحول بزرگی در ایجاد فضای اعتماد میان دو جانب جنگ بود که در راستای آغاز تفاهم و مذاکرات بین‌افغانی گام مهم و موثر پنداشته می‌شود. در حالیکه شورای عالی صلح نیز گفت که در این روزها تماس‌های با مقام‌های طالبان گرفته شده است.

با وجود حمایت گسترده افغان‌ها از آتش‌بس موقت حکومت و طالبان، مخالفت‌هایی نیز در برابر این اقدام حکومت و طالبان بلند شد که نشانگر موانع داخلی در برابر صلح در کشور است. بنابراین، مبارزه با این موانع نیز یکی از گام‌های مهم در راستای تامین صلح در کشور پنداشته می‌شود.

در جانب دیگر، هرچند از گفتگوهای مخفی با طالبان سخن گفته می‌شود، ولی ظاهراً طالبان اراده‌ای برای گفتگو با حکومت افغانستان ندارد و این گروه روی گفتگوهای صلح با امریکا تاکید دارد. به همین دلیل در اعلامیه پایانی آتش‌بس، هرگونه گفتگوهای آشکار و مخفی با حکومت افغانستان را رد کرد.

پیشرفتی مهمی که به دلیل رعایت آتش‌بس سه روزه در این مورد دیده شد، از یک سو رئیس جمهور افغانستان برای نخستین بار از گفتگو در مورد حضور و نقش نیروهای خارجی در افغانستان سخن زد و از سوی دیگر، وزارت خارجه امریکا نیز از اشتراک در گفتگوهای صلح با طالبان خبر داد. جیمز کنگهم سفیر پیشین امریکا در افغانستان نیز در مصاحبه‌ای گفت که امریکا نقش واضحی در افغانستان ایفا می‌کند و به همین دلیل امریکا باید با طالبان گفتگو کند.

گرچند جهت‌های درگیر جنگ افغانستان به شمول طالبان به این نتیجه رسیده‌اند که پافشاری بر راه‌کارهای نظامی هیچ یک از جهت‌ها را پیروز نخواهد کرد و به همین دلیل طالبان نیز در اعلامیه‌های اخیر خود به گونه‌ی مسلسل از امریکا می‌خواهد تا به گفتگوهای صلح با این گروه حاضر شود، ولی عملاً باوجود اینکه در حال حاضر تلفات نیروهای خارجی در جنگ افغانستان به پایین‌ترین حد آن رسیده و جنگ جاری همه‌روزه در هر دو

طرف از افغان‌ها قربانی می‌گیرد، طالبان با ادامه جنگ جاری در برابر حکومت افغانستان، در پی حاضر شدن امریکا به گفتگوهای صلح با این گروه است و برای تفاهم بین‌افغانی برنامه‌ی را روی دست ندارد.

بنابراین، هرچند پیشرفت‌هایی برای موفق شدن پروسه صلح افغانستان به دلیل آتش‌بس اخیر دیده شد، ولی تا زمانیکه برخورد واقع‌بینانه از سوی تمام جهت‌های درگیر با پروسه صلح صورت نگیرد این پروسه همچنان توفیقی نخواهد داشت.

پایان

ارتباط با ما:

ایمیل: info@csrskabul.com - csrskabul@gmail.com

وب سایت: www.csrskabul.com -- www.csrskabul.net

شماره تماس دفتر: (+93) 202564049 - (+93) 784089590

محقق ارشد: حکمت الله خلاند

محقق و مسؤول تحلیل هفته: ضیاءالاسلام شیرانی

محقق و مسؤول نشر تحلیل هفته: احمدشاه راشد

hekmat.zaland@gmail.com

(+93) 775454048

zi.shirani@gmail.com

(+93) 764747548

ahmadshahr786@gmail.com

(+93) 784249421